

Verslag Interactieve sessie Flevolandse kust

Lelystad, 16 april 2009

Deelgroep 1

Aan tafel

Dhr. E. Lindeijer	Gemeente Almere
Mw. V. Vreugdenhil	Provincie Flevoland
Mw. N. Ruijters	Gemeente Lelystad
Dhr. M. Kraal	Sportvisserij Nederland, recreatie
Dhr. R. Doef	Rijkswaterstaat-Waterdienst
Mw. M. Bos	Deltares (toehoorder)
Dhr. W. Keijsers	TMIJ; begeleiding, beeld en verslag
Mw. J. Balkema	TMIJ; begeleiding, beeld en verslag
Dhr. L. Emmen	TMIJ; visualisatie en beleving

Conclusie

Vanuit de stedelijke kernen Lelystad en Almere is er behoefte om de recreatieve voorzieningen in de kustzone te versterken. Dichtbij de kust past het scenario 'grijp je kans'. Dit betekent recreatief medegebruik van het oermoeras en van de vooroever Lepelaarplassen, maar wel gezoneerd met o.a. uitkijkpunten en struinpaadjes. Breed gedragen is daardoor het scenario "stad is stad, buiten is buiten".

Het robuuste karakter van de Houtribdijk en Oostvaardersdijk en de openheid van het Markermeer zijn kernkwaliteiten. Er mag wel wat gesleuteld worden met zachtere oevers, maar de wens is wel om deze kernkwaliteiten op tenminste enkele plekken te behouden.

Doelen en ambities

Recreatie

- De kustzone van Lelystad keert zich ook steeds meer naar het water, waarbij de recreatie nabij de stad intensiveert en er veel mogelijk is (grijp je kans). Ook vanuit Almere is behoefte aan een toename van recreatieve bestemmingen nabij de stad.

Cultuurhistorie

- Het robuuste aanzicht van zowel de Houtribdijk als de Oostvaardersdijk wordt gewaardeerd. Dit zou tenminste op enkele plekken gehandhaafd moeten blijven, al is er geen bezwaar tegen een afwisseling van natuur en harde dijk. Het open karakter van het Markermeer moet wel behouden blijven, dat is ook van belang voor de grote waterrecreatie.

Natuur

- Zoveel mogelijk dynamiek is een voorwaarde voor natuurontwikkeling, maar dat heeft alleen zin als de oeverinrichting op orde is. Toename van oeverlengte in combinatie met natuurlijker peil is overigens ook wenselijk voor de sportvisserij.
- Richt je niet alleen op het buitendijkse gebied, maar kijk ook binnendijks. Benut het binnendijkse gebied voor "kleine pareltjes".

In beeld

- Zie schets
- Aan de Lelystadse kant van het oermoeras zou (maximaal) ruimte moeten zijn voor recreatieve bestemmingen, zij het met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. Natuur en recreatie zijn goed te mengen door een (natuurlijke) zonering. Dichtbij de stad is intensief gebruik, terwijl verderop de natuur zijn gang kan gaan. Bij Lelystad en Trintelhaven zou een uitkijktoren kunnen komen.
- (Recreatief) medegebruik van Vooroever Lepelaarplassen is wenselijk. In verband met beleving is lage begroeiing wenselijker dan bos en de beheerkosten moeten bij voorkeur zo laag mogelijk zijn.
- Langs de Oostvaardersdijk is de beleving te vergroten door een klein haventje of een parkeerplek. Er is geen behoefte aan uitgebreide luwtezones: zowel voor natuur als voor recreatie zou dit relatief weinig opleveren.

Aandachts-/ discussiepunten

- Scheer recreatie niet over één kam
- Trek lering uit de lessen van de vooroever bij het naviduct en van het natuureiland De Kreupel: wat ging hier goed en wat ging hier minder? De eerste jaren veel dynamiek en successie, maar daarna lijkt de natuur te verruigen.
- Visserijbeleid van LNV staat haaks op het ontwikkelen van TBES. Voor vissen betekent dit dweilen met de kraan open. Ga hierover in gesprek met LNV.

Openstaande vragen

- De Vooroever Lepelaarplassen: waarom en waarom daar? Hoe verhoudt dit zich in relatie tot het oermoeras?
- Hoe ver kunnen we gaan in met de verweving tussen natuur en medegebruik (incl. verstoring als gevolg van verkeer over de Houtribdijk)? Met andere woorden: wat is de 'kritische massa' ongestoorde natuur die een veerkrachtig systeem nodig heeft? Welke arealen heb je nodig voor welke plant- en diersoorten en welke verstoring is toelaatbaar?
- In hoeverre is het mogelijk om bij de Houtribdijk 'te spelen' met verschillende dijkconcepten, waarin veiligheid, mobiliteit, ecologie integraal worden benaderd? Wat gebeurt er met het 'reststukje' Houtribdijk bij Lelystad als de dijk direct wordt doorgetrokken naar de ringweg?

Deelgroep 2

Aan tafel

Dhr. W. Van Erven Dorens	Watersportverbond
Dhr. B. Tiegelaar	Waterschap Zuiderzeeland
Dhr. J. Kruk	Gemeente Lelystad
Dhr. M. Breedveld	Arcadis (ecologie)
Mevr. A. Ooms	Provincie Noord-Holland/ TMIJ
Mevr. B. Ruysenaars	TMIJ; begeleiding, beeld en verslag
Mevr. M. Visser-Poldervaart	TMIJ; begeleiding, beeld en verslag
Dhr. W. Makken	TMIJ; deelprojectleiding
Dhr. P. van der Hoek	TMIJ; visualisatie en beleving

Conclusie

Men hecht belang aan behoud van kenmerkende landschappen, zoals de strakke Oostvaardersdijk, maar men ziet ook kansen in een nieuw element als het 'oermoeras'. Het principe "stad is stad, buiten is buiten" is breed gedragen. Dat betekent dat vooral rondom Lelystad intensiever gebruik plaatsvindt, met een goed toegankelijk oermoeras aan deze zijde. Het voorstel voor de ontwikkeling van een waterfront vanuit Lelystad is omarmd. Daarnaast zou het oermoeras ook vanuit Trintelhaven toegankelijk moeten zijn, halverwege de Houtribdijk, maar voor een groot deel van het oermoeras geldt dat natuur hier gewoon natuur moet zijn.

Doelen en ambities

Recreatie en beleving

- Belangrijke, gezamenlijk gedragen ambitie is het vergroten van de belevingswaarde van het gebied, inclusief de natuur. Het waterfront van Lelystad en de natuur moeten beleefbaar worden. Trintelhaven zou een mooie toegang tot het oermoeras kunnen bieden.
- Er is behoefte aan meer vaardoelen en plaatsen om te ankeren of aan te leggen in de natuur. Lelystad is daarbij niet alleen vertrekpunt, maar ook vaardoel.

Natuur

- Om de belevingswaarde te vergroten is natuur van omvang nodig. De uitstraling is daardoor anders dan een stadspark.
- Het grote open water is een kernkwaliteit van het gebied. Deze kernkwaliteit moet vooral bewaard blijven en biedt ruimte voor vooral grotere boten.

In beeld

- Vooroever Lepelaarplassen: geeft dit een puur natuurdoel en maak het geen vaardoel. De begroeiing moet laag blijven. Begroeiing en recreatiemogelijkheden zouden de openheid en het zicht op het Markermeer te veel blokkeren vanaf de dijk. Let er bij de positionering op dat de vooroever niet te dicht bij Blocq van Kuffeler ligt. Het doortrekken van de vooroever naar het noorden, langs de Oostvaardersdijk, krijgt geen draagvlak: het belemmert het zicht (terwijl het grootse, open water een kernkwaliteit is) en voor kleine recreatievaart zou het toch te weinig luwte opleveren.
- Verbinding binnen-buitendijks: Aan vispassages wordt reeds gewerkt, dus dit is geen echte opgave. Ook de Oostvaardersplassen zijn goed zoals ze zijn.
- Oermoeras: Koppelen aan Lelystad, met intensief gebruik nabij de stad en extensiever gebruik verder het moeras in. Het moet recreatieve meerwaarde hebben (wandelpaden, parkeer-

plaats), je moet erin kunnen. Ervaring van openheid is belangrijk. Er wordt met een redelijk hoge frequentie gevaren van Lelystad naar Enkhuizen, dus zorg ervoor dat je er omheen kan varen zonder al te grote bocht.

- In het waterfront bij Lelystad behoren kitesurfers en jetski's wellicht tot de mogelijkheden.

Aandachts-/ discussiepunten

- Veiligheid voor tegen hoogwater: het gemaal in de Houtribdijk. In zijn algemeenheid geldt dat het van belang is de ontwikkeling van de Houtribdijk goed mee te nemen in het ontwerp en het bepalen van de mogelijkheden.
- Waterkwaliteit: letten op het mogelijke ontstaan van dode hoeken in het water (zonder doorspoeling).
- Recreatie: let op de diversiteit aan wensen en kansen. Het gaat in ieder geval voor de Flevolandse kust vooral om extensieve recreatie.

Openstaande vragen

- Hoe noodzakelijk is de Vooroever Lepelaarplassen voor het TBES: waarom deze lokatie en omvang?
- Hoe groot moet het oermoeras zijn en hoe is de verdeling over Markermeer en IJsselmeer?